



GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Dossiernr. : K3433

Documentnr. : 2021-024128

Verzonden : 11 maart 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op december 2020 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door HiNerg B.V., Groningerstraat 49, 9475 PA te Midlaren.

De aanvraag heeft betrekking op de exploitatie van zes windturbines in het bestaande Windpark Delfzijl Zuid ter vervanging van 6 bestaande windturbines. Windpark Delfzijl Zuid is gelegen in gemeente Eemsdelta.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 van de Wet natuurbescherming (Wnb) de gevraagde ontheffing te verlenen van het in artikel 3.1 Wnb opgenomen verbod op het opzettelijk doden van de volgende beschermde vogelsoorten:

Grauwe gans	Goudplevier	Kokmeeuw	Kerkuil
Nijlgans	Wulp	Zilvermeeuw	Graspieper
Wilde eend	Buizerd	Kleine Mantelmeeuw	Boerenwaluw
Krakeend	Bruine Kiekendief	Visdief	Merel
Fazant	Rode wouw	Stadsduif	Spreeuw
Blauwe reiger	Torenvalk	Holenduif	Zwarte kraai
Meerkoet	Stormmeeuw	Houtduif	

- II. op grond van artikel 3.8, lid 1 Wnb de gevraagde ontheffing te verlenen van het in artikel 3.5 Wnb opgenomen verbod op het opzettelijk doden in hun natuurlijk verspreidingsgebied van de volgende beschermde vleermuissoorten:

gewone dwergvleermuis
ruige dwergvleermuis
rosse vleermuis
laatvlieger

- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 juli 2049
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:

1. Voorschriften;
2. Overwegingen;
3. Aanvraag van december 2020 met bijlage 1 (Aanvraag ontheffing Wnb vervanging 6 windturbines Delfzijl Zuid), bijlage 2 (Situatie- en aanzichttekeningen) en bijlage 3 (Ecologische beoordeling vervanging turbines Windpark Delfzijl-Zuid rapportnr. 20-345)

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage "Overwegingen" voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (<https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/>). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 3164543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Ontheffing wordt verleend ten behoeve van het in werking hebben van 6 windturbines.
2. Mocht tijdens de realisatiefase sprake zijn van overtreding ten aanzien van beschermde soorten dan dient daarvoor aanvullend ontheffing te worden aangevraagd, aangezien dit besluit met enkel ziet op de exploitatiefase.
3. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
4. Dit besluit is enkel van toepassing op de in het besluit genoemde soorten vogels en vleermuizen en de beschreven verboden handelingen.
5. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, deze datum schriftelijk, telefonisch of per e-mail, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden, door te geven aan Provincie Groningen.
6. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan waarvoor ontheffing is verleend worden aangetroffen.
7. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. De toestemming heeft geen betrekking op het mogen verwijderen c.q. slopen van de turbines.

Specifieke voorschriften

10. Alle mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Stilstandvoorziening

11. Ter reductie van het aantal aanvaringsslachtoffers onder de rosse vleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, dient in de periode van 1 april tot 15 oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst het aantal rotaties per minuut per windturbine tot minder dan 1 terug te worden gebracht indien aan ieder van de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - de temperatuur is hoger dan 12 graden Celsius;
 - er is geen sprake van neerslag;
 - de op tiplaagte gemeten windsnelheden zijn lager dan of gelijk aan 6 m/s.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Overige voorschriften

12. De vergunninghouder is verplicht alle redelijkerwijs door Gedeputeerde Staten te geven aanwijzingen onverwijld op te volgen.
13. Van opgetreden incidenten, waaronder verstaan worden alle gebeurtenissen waarbij onbedoeld schadelijke stoffen vrijkomen, dan wel waardoor anderszins schade aan het betrokken beschermde gebied kan worden toegebracht, dient onverwijld schriftelijk melding te worden gedaan aan Gedeputeerde Staten, onder overlegging van alle relevante gegevens.
14. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen

1 Project

De initiatiefnemer HiNerg B.V. exploiteert zes windturbines binnen het bestaande windpark Delfzijl-Zuid. Dit zijn windturbines van het type Enercon E70 met een ashoogte van 85 meter. Omdat de zes bestaande turbines uit de subsidie zijn gelopen en de (technische) certificering van de huidige windturbines over enkele jaren afloopt, is de initiatiefnemer voornemens om de windturbines te vervangen. De windturbines zullen worden vervangen door windturbines van hetzelfde type, op exact dezelfde locatie. Ook zullen de afmetingen en het uiterlijk gelijk blijven. Het enige wat zal wijzigen is het vermogen van de windturbines.

De windturbines bevinden zich in de gemeente Eemsdelta (voorheen gemeente Delfzijl) ten zuiden van industrieterrein Oosterhorn en ten oosten van de weg N362.

Coördinaten windturbines		
Turbine	X	Y
WT-01	259588	589858
WT-02	259891	589770
WT-03	260296	589652
WT-04	259864	589300
WT-05	260245	589206
WT-06	259845	588986

Er is reeds een Wnb-vergunning voor het gehele windpark, inclusief de 6 turbines waarvoor ontheffing is aangevraagd. De ontheffing wordt enkel gevraagd voor de exploitatiefase.

Het verzoek om ontheffing heeft betrekking op van de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 3.1, lid 1 Wnb

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Artikel 3.5, lid 1 Wnb

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte voldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in het "Dagblad van het Noorden" en op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Voor de verlening van een ontheffing voor beschermde soorten moet voldaan worden aan - samengevat - elk van de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- de maatregelen mogen niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Onderstaande beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

Windenergie op land heeft een belangrijk aandeel in het behalen van de Europese taakstelling op het gebied van duurzame energie en CO2-reductie. Er is een energiemix nodig waarbij alle vormen van duurzame energie, en windenergie in het bijzonder, een steeds belangrijker aandeel krijgen. Dit initiatief draagt bij in het behalen van een dergelijke duurzame energiemix. De locatie is gelegen binnen een gebied waar reeds windenergie is gerealiseerd en ontwikkeld wordt. De vervangende windturbines komen op exact dezelfde locatie als 6 bestaande windturbines van windpark Delfzijl Zuid, tussen andere windturbines van dit windpark.

Het plaatsen van windturbines zal in Nederland op alle locaties leiden tot verstoring, doden en/of verwonden van beschermde diersoorten. Dit leidt tot de conclusie dat windturbines nodig zijn en dat er geen andere bevredigende oplossing is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. In paragraaf 4.1 van bijlage 1 van de aanvraag is dit voldoende aangetoond.

Er is voldoende rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten. Door het toepassen van een stilstandvoorziening kan het aantal slachtoffers gereduceerd worden. Een dergelijke voorziening voor door ons voorgeschreven.

3.1.2 Belangenafweging

In hoofdstuk 3 van bijlage 1 van de aanvraag is toegelicht welke belangen zijn gediend bij de verlening van de gevraagde ontheffing. Daarbij is de relatie met de achterliggende doelstellingen aangegeven.

De belangen betreffen het beperken van:

- negatieve effecten voor openbare veiligheid;
- negatieve effecten op bescherming van de wilde flora en fauna;
- negatieve effecten voor volksgezondheid;
- schade aan gewas, visserij en wateren;
- negatieve economische effecten.

Het project is gericht op de opwekking van elektriciteit uit windkracht met een windturbine. Dit heeft als doel de reductie van CO2 en als gevolg het beperken van klimaatverandering. De andere doelen zijn het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en het vermijden van luchtverontreinigende emissies.

Openbare veiligheid

Klimaatverandering beïnvloedt het watersysteem. Dit leidt tot diverse bedreigingen voor de openbare veiligheid. De potentiële gevolgen zijn van invloed op veiligheid tegen overstromen, zoetwatervoorziening en de elektriciteitsvoorziening. Ten gevolge van klimaatverandering is sprake van zeespiegelstijging. Enerzijds door een opwarming van de gemiddelde temperatuur van de oceanen en anderzijds door het afsmelten van grote ijsmassa's. Aangezien bijna 60% van Nederland gevoelig is voor overstromingen vanuit zee of rivieren, leidt klimaatverandering tot een verhoogd risico

op overstroming. Doordat dit project een bijdrage levert aan het tegengaan van de klimaatverandering, heeft het een positief effect op de openbare veiligheid

Flora en fauna

Klimaatverandering brengt met zich mee dat habitats ongeschikt worden en dat soorten als gevolg moeten verplaatsen en uitsterven.

verplaatsing van soorten ten gevolge van verandering/ongeschikt worden habitat, uitsterven van soorten, verandering in de voedselketen Doordat dit project een bijdrage levert aan het tegengaan van de klimaatverandering, heeft het een positief effect op wilde flora en fauna.

Volksgezondheid

Dit project levert een bijdrage aan het tegengaan van de klimaatverandering. Klimaatverandering is van invloed op de volksgezondheid. Deze invloed is overwegend negatief, met uitzondering van een afname van wintersterfte. Deze negatieve invloed is het gevolg van frequenter optreden van weersextremen, de toename van het risico op overstroming en de toename van vestiging van nieuwe vectoren, virussen en bacteriën ten gevolge van verandering van het regionale klimaat. Een toename en vestiging van nieuwe vectoren, virussen en bacteriën en hiermee verbonden infecties en ziekte- en sterftegevallen ten gevolge van de gewijzigde regionale klimatologische omstandigheden treedt naar verwachting op. De effecten hiervan vormen een bedreiging voor de volksgezondheid. Doordat dit project een bijdrage levert aan het tegengaan van de klimaatverandering, heeft het een positief effect op de volksgezondheid

Bij de traditionele opwekking van elektriciteit komen veel emissies vrij door de opwekking van energie door de verbranding van bijvoorbeeld kolen en gas. Deze emissies zijn negatief voor de volksgezondheid. Bij energieopwekking van hernieuwbare bronnen zoals windenergie is dit niet geval. De realisatie van nieuwe windturbines in windpark Delfzijl Zuid is daarmee ook vanuit dit perspectief in het belang van de volksgezondheid.

Schade aan gewas, visserij en wateren

Klimaatverandering leidt tot verandering productieomstandigheden, meer schade bij meer extremen in het weer (extreme neerslag en langere droogteperiodes. Dit leidt tot schade aan gewas, visserij en wateren. Dit project heeft een positief effect doordat het bijdraagt aan het tegengaan van klimaatverandering.

Negatieve economische effecten

Aantasting van de zekerheid van elektriciteitsproductie leidt tot economische schade, net als de hierboven genoemde belangen. De realisatie van de windturbines leidt tot hogere zekerheid en levert een bijdrage aan het tegengaan van klimaatverandering. Daarmee heeft dit project een positief effect op het tegengaan van economische schade.

De opwekking van hernieuwbare energie door middel van een windturbine vindt plaats in het belang van het beperken van klimaatverandering en het vergroten van de energievoorzieningszekerheid. Zoals in Bijlage 1 bij de Aanvraag is aangegeven zijn daarmee de belangen van openbare veiligheid, volksgezondheid, gewas, visserij en wateren en economie gediend, daarmee tevens dwingende redenen van groot openbaar belang. Gelet op voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn om de negatieve effecten op de soorten, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Ecologische afweging

Vogels

Het windpark ligt op enige afstand van de kust en buiten de zone met intensieve trek van zangvogels. De vervangende windturbines worden in een al bestaand en gemonitord windpark geplaatst (windpark Delfzijl Zuid). De effecten van de vervangende turbines kunnen derhalve bepaald worden aan de hand van monitoringsgegevens van het bestaande windpark. Uit de monitoringsgegevens blijkt dat de

mortaliteit binnen het windpark beperkt is en geen effect heeft op de gunstige staat van instandhouding.

Vleermuizen

Op basis van de vleermuisonderzoeken die zijn uitgevoerd blijkt dat de grootste kans op slachtoffers bestaat onder de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis. Mogelijk kunnen incidenteel ook slachtoffers vallen onder Laatvlieger en/of Tweekleurige vleermuis, maar de activiteit van deze soorten in het windpark is zeer laag (Laatvlieger) tot nul (Tweekleurige vleermuis). De gevonden aantallen zijn voor alle soorten zodanig laag dat met zekerheid kan worden gesteld dat een overschrijding van de 1% norm niet aan de orde is. Er is geen effect op de gunstige staat van instandhouding.

Vleermuizen cumulatief

Uit het cumulatierapport "Groningse windparken Cumulatie ecologie" d.d. 21 juli 2017 van Arcadis, Altenburg & Wymenga, Bureau Waardenburg en Pondera blijkt dat een cumulatief effect van de additionele sterfte van alle geplande windparken in de Eemshaven en Delfzijl op de gunstige staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Tweekleurige vleermuis en Laatvlieger niet bij voorbaat met zekerheid is uit te sluiten, aangezien de cumulatieve sterfte hoger ligt dan 1% van de natuurlijke mortaliteit van de gehanteerde populaties.

De meest effectieve methode om het aantal aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen te verlagen tot onder deze 1% van de natuurlijke mortaliteit is door windturbines bij lage windsnelheden stil te zetten. Concreet houdt dat in dat de startwindsnelheid verhoogd wordt en dat voorkomen wordt dat de rotorbladen in vrijloop sneller draaien dan 1 rpm. Een dergelijke stilstandvoorziening schrijven wij voor.

Naar verwachting wordt er eind maart 2021 een nieuw monitoringsprotocol vastgesteld (protocol vleermuisonderzoek windparken 2021). Er kan door ontheffinghouder voor worden gekozen om conform dat protocol te gaan monitoren door in 10% (minstens 2) van de te vervangen windturbines akoestisch onderzoek uit te voeren (bijvoorbeeld door middel van een batcorder in de nacelle). Als na verloop van tijd de resultaten van het onderzoek dat rechtvaardigen, kan dat mogelijk aanleiding zijn om de voorwaarden met betrekking tot de stilstandvoorziening aan te passen.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt. Voor zowel de vogels als de vleermuizen zijn er geen effecten op de gunstige staat van instandhouding.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.